

เทศน์เช้า วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงบบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระ เรามีสามัญญ์สำนึกของตัวเอง เห็นไหม เราทำกุศลเพื่อเรานะ คุณิเขามิ บุญกุศล ที่เขาเกิดดีเกิดชั่ว บุญพาเกิด บาปพาเกิด บาปพาเกิดแล้วทำไมเขาทำชั่วแล้วได้ดี อัน นั้นเป็นเรื่องของเขา

คนเรามันทำดีทำชั่วมา มันไม่เหมือนกันหรอก มันต่างๆ กัน เจริญมี ๒ ด้านทุกคน ทำดีและชั่วปนกัน มันสวยตรงไหน แต่ถ้าเป็นคนดีเห็นไหม คุณคิดยังงี้ก็ดี คนชั่วเวลาบุญ กุศลมันเสริมมา พอเสริมมาถึงที่สุดแล้ว มันไปไม่ได้เพราะว่าสันดานจิตพิสัยของเขาเป็น อย่างนั้น แต่บุญกุศลมันส่งเป็นบางครั้งบางคราวนะ

เราทำบุญของเราเพื่อเรา ถ้าทำบุญเพื่อเรา เราขัดเกลาใจเราด้วย ถ้าเราจิตใจของเราให้ มันดีมาจากข้างใน ไม่ใช่ดีจากข้างนอก ถ้าดีจากข้างในมันคิดแต่เรื่องสิ่งที่ดีๆ ความเป็นที่ดีๆ นะ ถ้ามันไม่ดีก็เข้ากันไม่ได้ เราเคยทำบุญทุกวันๆ เราเคยตัดบาตร ถ้าไม่ตัดแล้วมันขาด อะไรไปก็ไม่รู้ เราสวดมนต์ทุกวันๆ ทำให้เป็นนิสัย

ดูพระเราสิ เวลาบวชใหม่ต้องขอนิสสัยครูบาอาจารย์เห็นไหม เวลาไปอยู่ที่วัดไหนก็ แล้วแต่ให้ดูกัน ๗ วัน ถ้านิสสัยเข้ากันไม่ได้ นิสสัยเข้ากันไม่ได้ ! เราเห็นแล้วว่าเข้ากันไม่ได้ ให้เก็บของไปซะ แต่ถ้าราตรีที่ ๗ ล่วงไปแล้วเป็นอาบัติปาจิตตีย์

เป็นอาบัติเลยนะ เพราะกินราตรีที่ ๗ ไม่ขอนิสสัย ถ้าไม่ขอนิสสัยอาจารย์เขาสอน ไม่ได้เพราะการสอนไปไม่ขอนิสสัย สอนไปนี่ เขาขอนิสสัยหรือ? เขาไม่สอนมันก็เหมือนกัน เขาไม่พร้อมที่จะให้สอน จริตนิสัยมันต้องดูกันนะ อุปัชฌาย์วัตร อาจารย์วัตร วัตรต่างๆ มัน ต้องดูกันว่าเข้ากันได้ไหม

ถ้าได้ขอนิสสัยนะ เราได้นิสสัยครูบาอาจารย์มา คุณะ พระที่ปฏิบัติมีชื่อเสียงมา พอบวชแล้วก็ไปเป็นอาจารย์เลย ไม่มีนิสสัย ! พอไม่มีนิสสัยมันวินิจฉัยอะไรไม่ถูกหรือ ถ้ามีนิสสัยขึ้นมา เช่น หลวงปู่มั่น เวลาท่านดูแลลูกศิษย์ ให้เข้บผ้าก่อน ให้ตัดผ้าก่อน ให้ทำทุกอย่างเป็นก่อน พอเป็นแล้วพอบวชมามันไม่เป็นภาระของใคร ท่องปาฏิโมกข์ได้ ทำต่างๆ ได้ มันเป็นผู้นำเขา

เราจะเป็นผู้นำเขา เราไม่ใช่แม่ปู เอ็งเดินให้ตรงนะ ! แล้วเราเดินประสาเรานะ ลูกเดินให้ตรงสิ.. เดินให้ตรงสิ..แม่ปูใจ ! ถ้าแม่ปูเดินตรงลูกมันก็จะเดินตรง ขอนิสสัยครูบาอาจารย์เป็นอย่างนี้

เวลาพระบวชใหม่ สิ่งที่พระบวชใหม่เป็น สิ่งที่ทนได้ยากคือคำสอนของครูบาอาจารย์ พระใหม่ทนได้ยากเพราะอะไร เพราะมันเป็นนิสัยของคฤหัสถ์ สมณสารูปเห็นใหม่นิสัยของบรรพชิต ความเป็นบรรพชิตมันต้องสำรวมระวัง เราต้องตัดแปลงใจเราให้มันมีนิสัย ถ้ามีนิสัยขึ้นมา นี่มันดีจากภายใน ดีจากภายนอกมันดีชั่วครึ่งชั่วคราวแล้วบุญพาส่งนะ คูตี คนโกง คนต่างๆ ไปบริหารจัดการบริษัททั้งหมดเลยนะ

ธรรมาภิบาล.. ธรรมาภิบาล.. คนเขาแสวงหากัน ถ้าคนมันมีจริงนะ ธรรมาภิบาลเขาไม่เอานะ สมัยโบราณกษัตริย์เขาจะทดสอบประชากรของเขา เขาจะเอาทองคำสิ่งต่างๆ ไปวางไว้ตามถนนหนทาง แล้วคอยเฝ้าดูว่ามีคนเก็บไหม ถ้ามีคนเก็บมันลักขโมยก็ลงโทษเลยนะ เขาทำกันขนาดนั้น เขาทำเพื่อคุณริตนิสัยของคน เขาต้องการให้ศีลธรรมจริยธรรมมันเกิดขึ้นมา

เรื่องของเรา เราต้องรักษาเรื่องของเรา วันพระ สามัญญ์สำนักเราทำบุญกุศลของเรา ก่อน ถ้ามีบุญกุศลของเรา รักษาใจเรา พอมีบุญกุศลแล้วทุกคนเป็นคนดีสังคมก็ดีด้วย

ในสังคมของชาวพุทธ เราว่าสังคมนี้เหมือนเป็นสังคมที่ดี องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยไว้ เราเกิดในสังคมที่ดี เราจะร่มเย็นเป็นสุขเห็นใหม่ ความร่มเย็นเป็นสุขนะ เวลาให้อภัยกัน ต่างๆ กัน แต่ ! แต่มันก็ลุ่มๆ ดอนๆ

คูลี ทางเอเชีย ทางตะวันออก ส่วนใหญ่ก็เป็นสังคมพุทธทั้งนั้นนะ แต่มันก็เกิดสงครามกันตลอดมาเห็นใหม่ สงครามเพราะผู้นำ คูลี พระเจ้าอโศกมหาราชรบชนะไปหมดเลยนะ แต่สังเวชเวลาคนตายมากถึงเผยแพร่ธรรมไป เผยแพร่ธรรมไป เอาธรรมไปถึงที่ไหนคนมันเป็นมหาราชขึ้นมา พระเจ้าอโศกมหาราช

นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันเป็นชาวพุทธกันอยู่แล้ว ถ้าเกิดเป็นนานาสังวาส เกิดทิวทัศน์ความเห็น มันรุนแรงกว่าข้างนอกนะ ความเห็นต่างนี่ ความเห็นต่างในศาสนาเดียวกัน ถ้ารบกัน คูลี ในศาสนาต่างๆ ก็จะเป็นอย่างนั้นเหมือนกัน ถือศาสนาเดียวกันแต่ก็มีปัญหา

สิ่งนี้มันเป็นเรื่องทิวมนะ แต่ถ้ามันเป็นนิสัยจากภายในเห็นใหม่ เขาเห็นต่างก็เห็นต่างสิ พิสูจน์กันไป ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว สิ่งที่ทำแล้วประสบความสำเร็จของเขาใหม่ เขาประพฤติปฏิบัติจะประสบความสำเร็จของเขาใหม่ ถึงนิพพานแล้วเป็นอันเดียว

เวลาทำความสงบของใจขึ้นมา เวลาจะสงบมีหญิงมีชายใหม่ นิพพานมีหญิงมีชายใหม่ คูลี ภิกษุณีในสมัยพุทธกาลเป็นพระอรหันต์เยอะแยะไปหมดเลย ภิกษุก็เป็นพระอรหันต์ สิ่งที่เป็นพระอรหันต์มันก็เป็นอันเดียวกันนั่นแหละ

พอเกิดมามันเป็นสมมุติ สมมุติว่าเราเกิดเป็นหญิงเป็นชายขึ้นมา จิตไม่มีเพศหรอก จิตไม่มีเพศ ไม่มีวัย ไม่มีอะไรต่างๆ เลย พอเวลาเกิดเห็นใหม่ เทวดาก็ยังมีนางฟ้า มีเทพบุตร มันก็จะแบ่งไป พอถึงพรหมล่ะ ถึงพรหมเห็นใหม่ พรหมจรรย ! สิ่งที่เป็นพรหมมันหญิงมีชายใหม่

สิ่งต่างๆ มันเป็นไป มันพัฒนาของมันได้ ถ้ามันพัฒนาของมันขึ้นไปในสิ่งที่ดี เราถึงบอกว่า มองสังคมแล้วมามองเรา เราก็สอดสังเวช ปลงธรรมสังเวช สังคมเห็นใหม่ ทิวมนะของคน ทะเลาะกัน ๒ คน

คูลี เวลาสมัยโบราณที่กษัตริย์เขารบกัน กษัตริย์ ๒ คนทะเลาะกัน ยกไพร่พลเข้าหาหันกัน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าห้ามญาติ แย่งน้ำกันทำนา เห็นใหม่ น้ำกับ

ชีวิตคนอันไหนมีคุณค่ากว่ากัน.. ชีวิตมีคุณค่ากว่า แยกกลับไปถึง ๓ หนนะ สุกท้ายแล้วก็รบกัน เพราะอะไร เพราะเป็นกรรมที่เขาสร้างของเขามา ก็รบແหลกไปหมดเลย ญาติข้างพ่อข้างแม่แย่งน้ำทำนากัน นื่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปห้ามญาติ ปางห้ามญาติเห็นไหม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ แต่เวลากรรมมันให้ผลถึงสังขรรณอย่างนั้น สังขรรณนะ ผลของวิญญูะมันหมุนไปตามสภาพ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ พุทธศาสนามองโลกนอกและกั่มองโลกใน ไม่ใช่พูดว่าให้ปล่อยวางนะ

เราต้องช่วยเหลือเจือจาน ถ้าสังครม่วนเย็นเป็นสุข สมณะ ชี พราหมณ์ ก็มีความร่วนเย็นเป็นสุข แต่สังคมไม่เป็นสุข ถ้าสังคมภายนอกและสังคมภายใน ถ้าสังคมภายในนะ ทุกคนเป็นคนดีหมด ตรงนี้สำคัญมาก ถ้าหัวหน้าเป็นคนดีมีศีลธรรมจริยธรรม มันจะเกิดอย่างนี้ไหม

ถ้ามันเกิดอย่างนี้ขึ้นมา มันจะเป็นไปได้ยังไง พวกกันรู้เรื่องนะ คนนี้พูดด้วยเหตุด้วยผลมันลงกันด้วยเหตุด้วยผล นี่เหตุผลมันไม่ฟัง ไม่พูด.. ไม่พูดเลย คนที่พูดก็พูดอยู่ข้างเดียว อีกฝ่ายหนึ่งไม่พูดอะไรเลย เพราะอะไร เพราะมันก็รู้ที่อยู่

ความลับไม่มีในโลกนะ ใครทำชั่วทำดีก็รู้ที่อยู่แก่หัวใจ มันพูดออกมาไม่ได้ มันพูดออกมามันก็ขายแต่ความชั่วของตัวเอง เอาความชั่วมาหมักหมมไว้เพราะพูดออกมาไม่ได้

แต่เวลาสังขรรณความจริง ทำดีทำที่ไหนก็ได้ แต่ดีจริงๆ เราก็ต้องแอบทำของเรา ทำชั่วทำที่ไหนไม่ได้เลย ทำชั่วต้องแอบทำ ทำต่อหน้าคนแล้วคนเขาก็เห็นหมด ปิดไว้.. ปิดไว้.. นั่งทับแต่ความไม่ดีและอกุศลไว้ ทำชั่วขึ้นมา แล้วโกงเขามา แล้วมันได้มาแล้วมันมีความสุขไหม มันเร่าร้อนในหัวใจของเขา

ถ้าเรามีสติสัมปชัญญะเห็นไหม มันเป็นปัจจัยเครื่องอาศัยนะ เรื่องข้างนอกเป็นปัจจัยเครื่องอาศัย เราต้องดูแลหัวใจของเรา สิ่งที่มีคุณค่าที่สุดคือหัวใจของเรา หัวใจของเรานั้นมีคุณค่ามาก มันสามารถเปลี่ยนแปลงได้

คุณสิ ทรัพย์จากภายนอกเขาหากัน แต่นี้เป็นอริยทรัพย์จากภายใน ทรัพย์จากภายนอก ให้เป็นอริยทรัพย์ไม่ได้ มันเป็นเรื่องสมมุติขึ้นมา แต่สิ่งจริงๆ ขึ้นมา เราเกิดมาในสมมุติเห็นใหม่ ปฏิสนธิจิตมันเกิดในครรภ์ของมารดา เกิดมาเป็นเราแล้วออกบวชเป็นพระเป็นเจ้า เพื่อประพฤติปฏิบัติเห็นใหม่ เป็นสมมุติทั้งนั้น

สมมุติสงฆ์ ! สงฆ์ ๔ องค์ขึ้นไปถึงเป็นสังฆะ แต่เวลาปฏิบัติขึ้นมา นี้พระโสดาบัน เป็นสงฆ์โดยสมบูรณ์ จิตใจมันพัฒนาอย่างไร จิตใจถ้ามันพัฒนาขึ้นมาจะ ยิ่งให้มันนอนจมอยู่กับกิเลสนะ มันก็จะหมักหมมแต่สิ่งที่มันพอใจ

ค้นหาความทะยานอยากมันล้นฝั่ง มันไม่เอาสิ่งที่ดีหรอก แต่เราฝืนมัน ฝืนทำสิ่งที่ดี เห็นใหม่ ต้องฝืน ! พอฝืนทำสิ่งที่ดี มันทุกข์มันยากมันลำบากไปหมด ทุกคนว่าทำไมคนนี้ ไม่มีความสุข คนนี้เคร่งเครียดอะไร ยิ่งภาวนาเห็นใหม่ ถ้ามันเอาไม่อยู่ จิตใจของเราจะ ถ้ามันพุทโธ พุทโธ ไม่อยู่ ปัญญาอบรมสมาธิมันก็ทำได้ไง

คำว่าพุทโธนี้ พุทโธ พุทโธ แล้วเราเดินจงกรมไป พุทโธมันทำงาน โดยกำป็นทูปดิน มันซึ่งๆ หน้า แต่ถ้าเป็นพุททจริต จริตของเรามันมีความรู้สึกลึกมาก ความคิดมาก เราใช้ปัญญาของเราไปสิ ปัญญาไล่ความคิดไป

พุทโธไม่ต้องเป็นพุทโธ วางพุทโธเลย เพราะเป็นงานคนละแขนง ถนัดซ้ายถนัดขวา โดยสามัญสำนึกถนัดขวา พุทโธ พุทโธ พุทโธ แต่ถ้าเราใช้มือถนัดซ้าย เราทิ้งพุทโธเลย แล้วเราอยู่กับปัญญาใช้ตามความคิดไป มันคิดยังไงตามมันไป.. ตามมันไป ถ้ามันหยุด.. หยุดได้.. หยุดได้บ่อยๆ ครั้งเข้า เราจะรู้ทันมัน เราจะเข้าควบคุมอันใดอันหนึ่ง ทำอันใดอันหนึ่งทำได้ตามความคิดไป แต่ถ้ามีสติตามความคิดไปเห็นใหม่ มีสติสัมปชัญญะตามความคิดไป แล้วความคิดมันหยุด เราจะเห็นโทษของมัน

แต่ถ้าเราพุทโธ มันต้องศรัทธาจริต มันต้องมีความเชื่อมั่นของมัน แล้วเราเปลี่ยนวาระ เราเปลี่ยนเห็นใหม่ เวลามันหยุดแล้ว เราหยุดพุทโธก็ได้ เวลามันหยุดใช้ปัญญาไล่เข้าไป พอมันหยุดมันเบา มันไม่มีความคิดอีก เราก็พุทโธไปเรื่อยๆ คืออย่าปล่อยให้มันติดกลับ

เราต้องดูแลไป ใครตีกลับ? กิเลสตัดหาความทะยานอยากไป กิเลสมันตีกลับ ธรรมะไม่ตีกลับ ธรรมะต้องสร้างสมขึ้นมา แต่กิเลสมันมีอยู่โดยดั้งเดิม กิเลสมันมีกับใจอยู่แล้วเห็นไหม

จิตนิสัย เราจะควบคุมใจของเรา ใจที่ประเสริฐๆ เราควบคุมมันได้นะ เราคุมให้มันสงบเข้ามาที่นี้ เราเห็นแล้วมันปลงธรรมสังเวช มันเป็นกรรมของสัตว์ กรรมของสัตว์ ! สัตว์ที่มันมีกรรมของมันมา มันต้องมีปัญหากันไป

เราก็อยู่ในสังคม เราก็รับรู้ มันสะท้อนหัวใจนะ ความสะท้อนหัวใจ คุณิ เวลาคนเขารังแกกัน คนที่เดินผ่านไปมาเขาจับไม่ได้ แต่เขาก็ทำอะไรไม่ได้ เขาเก็บเอาไว้ในหัวใจว่า คนๆ นี้ใช้ไม่ได้ นี่ก็เหมือนกัน เราเห็นสังคมนี้นั้นมีปัญหา มันใช้ไม่ได้! มันใช้ไม่ได้! มันทำไม่ได้แต่มันกรรมของสัตว์ มันเป็นเรื่องสุควิสัยที่เราไม่สามารถที่จะไปตัดแปลงแก้ไข มันเป็นกรรมของสัตว์ สังคมมันเป็นไป สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม กรรมเป็นสภาวะกรรมอย่างนี้ แต่กรรมดีต้องชนะกรรมชั่ว ถึงที่สุดแล้วกรรมดีต้องชนะกรรมชั่ว

เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร กรรมดีต้องชนะกรรมชั่ว เพราะกรรมดีมันต้องรู้จักว่าเวรต้องระงับด้วยการไม่จองเวร เราไม่จองเวรกัน เราให้อภัยกับเขา ยิ่งให้อภัยกับเขาเขายิ่งได้กรรมมากขึ้นไปใหญ่ เพราะเราไม่ตอบโต้ เขาทำสิ่งไม่ตอบโต้ คุณิ อย่างพระอริยเจ้าเห็นไหม ถ้าไปติเตียนพระอริยเจ้าเป็นกรรมทั้งนั้น สิ่งนั้นเป็นกรรม ถ้าตอบโต้มันเป็นปัญหามันขึ้นมา

วันนี้วันพระ พระผู้ประเสริฐ แต่ชาวพุทธเราทำไมเป็นอย่างนั้น เพราะอะไร เพราะมันไม่ได้ถือพุทธะไป มันไปถือไสยศาสตร์ ถือทางโลก โลกเป็นใหญ่ ถ้าถือธรรม ธรรมเป็นใหญ่ ด้วยเหตุด้วยผล ธรรมะคืออะไร? ธรรมะคืออริยทรัพย์ สัจธรรม เหตุและผล

ทำดีหรือทำชั่วก็พูดกันดี เอามาพูดกันดีหรือชั่ว นี่มันไม่ยอมพูด ไม่พูด ! แล้วตะแบงกันไปเห็นใหม่ โลกมันเลยเป็นไป เพราะอธรรม.. อธรรมมันมีกำลังของมัน ชาวพุทธถึงต้อง

หลบ ผู้ดีเดินตามตรอกตามซอยเห็นไหม จี้เข้าเดินถนน ผู้ดีจะเดินตามซอกตามซอย นี้
กระเบื้องมันจะฟูลอย

ถึงกาลถึงเวลาที่พระพุทธเจ้าพยากรณ์เอาไว้ แต่พยากรณ์ไว้ขนาดไหน ทำดีต้องได้ดี
ทำชั่วต้องได้ชั่ว เราก็เข้าซอยสิ เราก็เข้าไปใน โคนต้นไม้ของเราสิ เราเข้าไปในหัวใจเราสิ เรา
ทำดีของเราสิ ทำดีเพื่อดี !

วันนี้วันพระ รักษาใจไว้ รักษาสติไว้ แล้วมองภาพนั้น เราจะได้ไม่ตื่นเต้นนะ เราจะ
ไปแก้ไข เราจะช่วยเหลือเจือจาน ไม่ใช่เราเป็นส่วนหนึ่งก่อปัญหา เราอย่าเอาตัวเองไปเป็น
ส่วนหนึ่งของปัญหา เราแก้ปัญหาคูปัญหาล้วนอย่าเอาเราไปเป็นปัญหา วุ่นวายไปหมดคนะ คู
โลกและรักษาโลกนอกและโลกใน

วันนี้วันพระ พระต้องอยู่ที่นี้ ไม่ใช่ว่าไม่รับรู้อะไรเลย มีความรู้สึก มีความคิด ไม่รับรู้
ได้อย่างไร แต่รับรู้ด้วยสังขารมรับรู้ด้วยพระพุทธศาสนาเห็นไหม โลกนอกและโลกใน สติ
มหาสติเราเข้าควบคุมของเรา แล้วช่วยเหลือกันให้เป็นประโยชน์กับโลก เอวัง